

ADVIES

Dossiernr: MD.08

Advies van het College voor Geschillen Medezeggenschap Defensie aan de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

de Vlagofficier Koninklijk Instituut voor de Marine

en

de Buitengewone Gemeenschappelijke Medezeggenschapscommissie

gerezen geschil met betrekking tot het reorganisatievoorstel RIV Van Kinsbergen.

Inleiding

Vanwege het bereiken van het einde van de operationele levensduur dient het Rijksinstructievaartuig (RIV) Zeefakkel in het vierde kwartaal van 1999 te worden vervangen door het nieuw aangebouwde RIV Van Kinsbergen. In de BCBPKM (Bijzondere commissie burgerpersoneel Koninklijke marine) van 23 september 1999 is overeengekomen deze vervangingsoperatie aan te merken als een voornemen tot reorganisatie in de zin van het URORKM-92-traject (Uitvoeringsbepalingen bij de regeling overlegprocedure bij reorganisaties Koninklijke Marine). Voor de duur van bedoelde reorganisatie is een Buitengewone Gemeenschappelijke Medezeggenschapscommissie (BGMC) ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van de overlegorganen van de betrokken diensteenheden het KIM (Koninklijk Instituut voor de Marine) en CMMHLDR (commandant maritieme middelen Den Helder).

Aard en inhoud van het geschil

Met de BGMC is na overleg over het voornemen tot reorganisatie, getiteld 'De transitie van RIV Zeefakkel naar RIV Van Kinsbergen', geen overeenstemming bereikt.

Verloop van de procedure

Bij stafeis 13.743 van 14 januari 1997 is aangegeven dat er een instructievaartuig ontworpen en geconstrueerd zal moeten worden ter vervanging van het RIV Zeefakkel, dat in 1998 het einde van zijn levensduur bereikt. Hierbij is erop gewezen dat door het bouwen van een modern schip het aantal bemanningsleden kan afnemen van tien naar vijf. Hoewel de huidige vaste bemanning van de Zeefakkel bestaat uit burgers, is gesteld dat het KIM en de OPSCHOOL grote waarde hechten aan een militaire bemanning. Het gevolg van de keuze voor een militaire bemanning is dat een URORKM-traject doorlopen moet worden.

De Admiraliteitsraad heeft in de 2073e AR-vergadering, gehouden op 21 april 1998, besloten vooralsnog het RIV Van Kinsbergen te bemannen met burgerpersoneel en het opereren van het schip met die bemanning na enkele jaren te evalueren.

In de BCBPKM van 23 september 1999 is overeengekomen deze vervangingsoperatie aan te merken als een voornemen tot reorganisatie in de zin van het URORKM-92-traject.

Tijdens de eerste (instellings)bijeenkomst van de BGMC op 31 januari 2000 is overeengekomen, dat in principe het URORKM-99-traject gevolgd zal worden en dat het bedrijfsvoeringsplan Van Kinsbergen als reorganisatieplan in de zin van het voorschrift zal worden gehanteerd.

Tijdens een op 20 april 2000 gehouden overlegvergadering heeft de VOKIM een aantal vragen van de BGMC, gesteld naar aanleiding van het voornemen tot reorganisatie 'De transitie van RIV Zeefakkel naar RIV Van Kinsbergen' en het bedrijfsvoeringsplan Van Kinsbergen, beantwoord.

Tijdens de tweede, tevens afsluitende, overlegvergadering op 22 mei 2000 is het conceptadvies van de BGMC over de voorgenomen reorganisatie aan de orde geweest.

Op 14 juni 2000 heeft de BGMC haar definitieve advies met betrekking tot de voorgenomen reorganisatie "De transitie van RIV Zeefakkel naar RIV Van Kinsbergen" uitgebracht.

Door de VOKIM is schriftelijk gereageerd op voornoemd definitieve advies van de BGMC.

Bij brief van 15 september 2000 heeft de VOKIM het geschil aangeboden aan de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten, zulks door tussenkomst van de Directeur Personeel Koninklijke Marine.

Aangezien de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten op voorhand niet heeft ingestemd met het door de BGMC gegeven advies, is het advies bij brief van 16 januari 2001 voorgelegd ter behandeling door het College voor Geschillen.

Standpunten van partijen

standpunt van de BGMC:

De BGMC stelt dat het URORKM-99-traject gevolgd dient te worden.

Voor het **toegepaste tijdschema van het URORKM traject**, wijst de BGMC erop dat men op geen enkele wijze het personeel van het RIV Zeefakkel enige duidelijkheid heeft gegeven over de te volgen procedures, ondanks dat sprake is van een verandering/vermindering van vijf functies, waardoor te allen tijde een URORKM-traject gevolgd dient te worden. Gezien deze onfatsoenlijke behandeling van het personeel stelt de BGMC voor om het achtergebleven

personeel van het RIV Zeefakkel volledig te compenseren en een genoegdoening toe te kennen.

Op grond van de stukken (onder meer de stafeis 13.743 waarin een voorkeur is uitgesproken voor een militaire bemanning), concludeert de BGMC dat bij de dienstleiding de wens blijft bestaan om het schip op termijn te bemannen met militairen. Blijkbaar zal deze beslissing worden genomen aan de hand van de resultaten van een te houden evaluatie door DPKM. In het kader van zorgvuldig personeelsbeleid en duidelijkheid voor alle betrokken partijen, stelt de BGMC voor om de **evaluatie** in een duidelijke procedure vast te leggen, met een vastgelegd tijdschema, waarbinnen de beslissing wordt genomen om te blijven varen met burgers dan wel het schip alsnog te bemannen met militairen. Voorts stelt de BGMC voor om de evaluatie uit te voeren over de periode waarin het definitieve aantal vaste bemanningsleden aan boord is geplaatst.

De BGMC stelt verder voor om het **aantal VTE'n** op de bemanningslijst van het RIV Zeefakkel, genoemd in het voornemen tot reorganisatie, te veranderen van negen in tien.

Ten aanzien van het **aantal regelnummers van de bemanningslijst** van het RIV Van Kinsbergen stelt de BGMC dat het RIV Van Kinsbergen bestaat uit een vaste bemanning van vijf personen met een additionele (tijdelijke) bemanning van twee personen die gecertificeerd dienen te zijn. Blijkens het bemanningsplanformulier dienen de instructeurs/begeleiders te worden ingezet als uitkijk. De BGMC acht deze oplossing gekunsteld en onaanvaardbaar onder meer uit veiligheids-overwegingen en vanwege het feit dat de begeleiders een begeleidende taak hebben en geen tijd zullen overhouden voor het uitvoeren van een scheepstaak. De BGMC stelt voor om de bemanningslijst van het RIV Van Kinsbergen uit te breiden van vijf naar minimaal zes bemanningsleden.

Alhoewel de bemanningslijst van het RIV Van Kinsbergen bestaat uit **vijf burgerregelnummers**, stelt de BGMC vast, dat op het regelnummer van de stuurman een militair is geplaatst. Dit omdat, naar de mening van de VOKIM, de **stuurman** van het RIV Zeefakkel niet aan de functie-eisen voldoet. De BGMC concludeert dat de opleidingseis HBO MAROFF in relatie tot de functie van stuurman en de bijbehorende beloning niet reëel is te noemen. De BGMC stelt voor om de opleidingseisen van de stuurman te herzien door de toevoeging “of relevante werkervaring” en de stuurman van het RIV Zeefakkel alsnog aan boord van het RIV Van Kinsbergen te plaatsen.

standpunt van de VOKIM

Het standpunt van de VOKIM luidt dat het voor de behandeling van het advies geen verschil maakt of het URORKM-92-traject danwel het URORKM-99-traject als leidraad van het overleg is gehanteerd. Hierbij wijst hij erop dat alle zaken de bedrijfsvoering betreffende aan de orde zijn gekomen in het overleg. Echter, de personele vulling en personele consequenties vormen ook in het nieuwe URORKM-99-traject, geen onderwerp van overleg.

Voor het **toegepaste tijdschema van het URORKM-traject** wijst de VOKIM erop dat de samenstelling van de bemanning van een nieuw te bouwen schip voorheen nimmer als reorganisatie in de zin van het URORKM is aangemerkt; de bevelhebber is het personeel en de bonden in deze tegemoet gekomen.

In reactie op hetgeen de BGMC heeft voorgesteld ten aanzien van de **evaluatie**, wijst de VOKIM erop dat de evaluatie zal plaatsvinden conform hetgeen dienaangaande in het URORKM-traject is opgenomen. Bij de evaluatie en een eventuele aanpassing van de organisatie wordt de medezeggenschap betrokken. Het moment van evaluatie hangt af van de vraag of er voldoende tijd is verstreken om ervaring te kunnen opdoen met de huidige bemanningssamenstelling. Ten aanzien van het voorstel van de BGMC om het **aantal VTE'n op de bemanningslijst** van het RIV Zeefakkel aan te passen, stelt de VOKIM dat de functie van machinist/instructeur sedert 1996 niet meer bezet is en de bemanningslijst in maart 1998 aan die situatie is aangepast. De VOKIM blijft van mening dat de veiligheid geen **uitbreiding tot zes vaste bemanningsleden** vergt. Overwegingen van doelmatigheid leiden tot het handhaven van het huidige aantal bemanningsleden van vijf. Naar de opvattingen van de Scheepvaart Inspectie voldoet deze bemanningssamenstelling aan haar eis. De VOKIM stelt dat vier van de vijf **burgerregelnummers** van het RIV Van Kinsbergen zijn ingevuld door medewerkers afkomstig van het RIV Zeefakkel, die voldeden aan de functie-eisen. De resterende vacature is intern binnen defensie opengesteld. Aangezien hierop geen reacties kwamen en ook een externe oriëntatie geen resultaat opleverde, is de functie toegewezen aan een militair die aan de functie-eis voldeed (de toegekende zeewachtstandaard is daarbij gelijk gesteld met het MAROFF diploma). De VOKIM wijst er in dit kader op dat bij de planmatige aflossing van de betrokken militair, opnieuw een vacature voor een burgermedewerker zal worden gesteld. Tot slot stelt de VOKIM dat de visie van de BGMC over de (gang van zaken bij de) functietoewijzing, gelet op het Besluit Medezeggenschap Defensie, geen onderwerp van overleg op het niveau van de medezeggenschap vormt.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een op 20 maart 2001 gehouden hoorzitting. Het verslag van deze hoorzitting is aan dit advies gehecht en wordt geacht hiervan deel uit te maken.

Overwegingen van het College

Gelet op het bepaalde in artikel 34, derde lid Besluit Medezeggenschap Defensie (hierna te noemen: BMD), dient het College, wanneer het geen bemiddelingsvoorstel doet of wanneer een bemiddelingsvoorstel geen instemming van de bij het geschil betrokken partijen krijgt, de Bevelhebber te adviseren over de vraag of het hoofd van de dienst eenheid of het bevoegd gezag heeft gehandeld in strijd met het BMD of met het reglement en of hij de bij de zaak betrokken belangen in redelijkheid heeft afgewogen.

Een bemiddelingspoging is door het College niet ondernomen, aangezien ter zitting is komen vast te staan dat de standpunten van partijen te ver uiteen lagen.

Ten aanzien van de toets of het bevoegd gezag in strijd met het BMD dan wel het reglement heeft gehandeld en of hij de bij de zaak betrokken belangen in redelijkheid heeft afgewogen, overweegt het College als volgt.

Met nadruk wijst het College erop dat het niet bevoegd is beslissingen te nemen dan wel keuzes ten aanzien van reorganisatie te maken die in de plaats treden van door het bevoegd gezag genomen of te nemen besluiten.

De toets door het College is een marginale, dat wil zeggen er wordt nagegaan of de voorgeschreven procedure is gevolgd, partijen overleg hebben gevoerd, de VOKIM de argumenten van de BGMC heeft gewogen en gemotiveerd heeft weerlegd en of de VOKIM de bij de zaak betrokken belangen in redelijkheid heeft afgewogen.

Uit de stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gebracht blijkt dat het voornemen tot reorganisatie aan de orde is gekomen in de overlegvergadering op 20 april 2000 en op 22 mei 2000. Tijdens het tweede, tevens afsluitende, overleg op 22 mei 2000, is het conceptadvies van de BGMC over de voorgenomen reorganisatie aan de orde gesteld.

In haar definitieve advies van 14 juni 2000 heeft de BGMC concrete voorstellen gedaan ten aanzien van die punten uit het reorganisatievoorstel waarmee zij zich niet kan verenigen.

Ingevolge het bepaalde in artikel 29, derde lid, van het BMD, dient binnen vier weken nadat het hoofd van de dienst eenheid heeft meegedeeld dat hij of het bevoegd gezag zich niet met het advies van de medezeggenschapscommissie kan verenigen, hernieuwd overleg plaats te vinden tussen het hoofd van de dienst eenheid en de medezeggenschapscommissie. Blijkens het bepaalde in artikel 5, derde lid, juncto artikel 4, negende lid, van het BMD, is genoemd voorschrift inzake hernieuwd overleg van overeenkomstige toepassing op de BGMC. Vaststaat dat de VOKIM schriftelijk heeft gereageerd op het advies van de BGMC; van een hernieuwd overleg als hier bedoeld is geen sprake geweest. Op grond van het vorenstaande concludeert het College dat het hoofd van de dienst eenheid of het bevoegd gezag, met het achterwege laten van hernieuwd overleg, in strijd heeft gehandeld met het BMD.

Het College hecht eraan hierbij op te merken dat zo'n hernieuwd overleg niet slechts ruimte biedt voor het (gemotiveerd) mededelen van de standpunten, maar tevens openstaat voor het reageren op de standpunten, het afwegen van en het zonedig erkennen van de juistheid van de argumenten van de ander. Een en ander met de bedoeling om te trachten het geschil te voorkomen.

Op grond van het verklaarde ter zitting stelt het College in dit verband vast dat partijen bereid zijn om te trachten in een hernieuwd overleg de geschilpunten uit te praten, op te lossen en/of te verduidelijken.

De BGMC heeft te dien aanzien opgemerkt dat zij bereid is met een voorstel te komen, dat in het overleg besproken kan worden en kan bijdragen aan de oplossing van het geschil.

Advies.

Het College adviseert de Bevelhebber der Zeestrijdkrachten te beslissen dat partijen, ter naleving van het bepaalde in artikel 29, derde lid, van het BMD over het voornemen tot reorganisatie RIV Van Kinsbergen opnieuw overleg voeren, met inachtneming van hetgeen hierover door het College is opgemerkt.

Den Haag, 3 april 2001.

Het College voor geschillen medezeggenschap Defensie,

Prof. mr. M.G. Rood
voorzitter

mevrouw mr. J.C. Dekker
secretaris

Prof. mr. G.J.J. Heerma van Voss
lid

Prof. mr. C.R. Niessen
lid